
امربه معروف و نهی از منکر

از منظر قرآن، روایات و بارویکرد اجتماعی

کامبیز خطیب شهیدی

www.ketab.ir

کانون علوم خطیب

سرشناسه	: خطیب شهیدی، کامبیز، ۱۳۴۱ -
عنوان و نام پدیدآور	: امر به معروف و نهی از منکر از منظر قرآن، روایات و با رویکرد اجتماعی / کامبیز خطیب شهیدی.
مشخصات نشر	: تهران: کانون علوم خطیب، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	: ۱۵۶ص.
شابک	: ۷۰۰۰۰ ریال ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۲-۸۶-۶
موضوع	: امر به معروف و نهی از منکر
	*Enjoining what is good and prohibiting what is evil
	امر به معروف و نهی از منکر — جنبه‌های قرآنی
	*-Enjoining what is good and prohibiting what is evil
	- Qur'anic teaching
	امر به معروف و نهی از منکر — احادیث
	-Enjoining what is good and prohibiting what is evil
	- Hadiths
رده بندی کنگره	: ۴۲۲۶۶BP
رده بندی دیویی	: ۳۷۷۵/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۸۴۷۹۵۹۰

❖ نام کتاب : امر به معروف و نهی از منکر از منظر قرآن، روایات و با رویکرد اجتماعی

❖ گردآورنده : کامبیز خطیب شهیدی

❖ ناشر: انتشارات کانون علوم خطیب

❖ شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۰۲-۸۶-۶

❖ تیراژ : ۵۰۰ نسخه

❖ نوبت چاپ : اول

❖ سال نشر : ۱۴۰۰

❖ قیمت : ۷۰،۰۰۰ تومان

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تلفن: ۶۶۹۷۴۷۴۲ فکس: ۶۶۹۷۴۷۴۲ داخلی ۵ همراه: ۰۹۱۲۳۸۶۷۹۹۰

آدرس پخش: انقلاب، خیابان فخررازی، خیابان شهدای ژاندارمری، پلاک ۷۰، واحد ۲

فهرست مطالب

مقدمه ناشر.....	۱۰
مقدمه مؤلف.....	۱۲

فصل اول

تعریف امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۶
بررسی معنای کلمه ی معروف.....	۱۶
بررسی معنای کلمه منکر.....	۱۷

فصل دوم

معنای امر به معروف و نهی از منکر.....	۱۹
از دیدگاه قرآن.....	۱۹
معنای امر به معروف و نهی از منکر از دیدگاه قرآن.....	۲۰
معنای معروف و منکر.....	۲۱

فصل سوم

نمونه هایی از معروف ها در قرآن.....	۲۵
۱- احیای مراکز دینی و مساجد.....	۲۶
۲- استقلال و دوری از خودباختگی.....	۲۷
۳- قصد قربت.....	۲۷
۴- تشویق.....	۲۷
۵- تحصیل.....	۲۸
۶- معروف های اجتماعی.....	۲۹
نمونه معروف های خانوادگی در قرآن.....	۳۱
نمونه معروف های سیاسی.....	۳۲

فصل چهارم

- ۳۵..... نمونه هایی از منکرات در قرآن
- ۳۶..... منکرات اعتقادی
- ۳۶..... منکرات فرهنگی
- ۳۷..... منکرات اجتماعی
- ۳۷..... غفلت از دشمن
- ۳۸..... تقلید کورکورانه
- ۳۸..... شرکت در جلسات گناه
- ۳۹..... تهمت و آبروریزی
- ۳۹..... شخصیت گرایی
- ۴۰..... سوء ظن ، تجسس و غیبت
- ۴۱..... تفرقه
- ۴۲..... اشاعه ی فحشا
- ۴۳..... پخش اخبار دروغ
- ۴۴..... چاپلوسی و غلو
- ۴۵..... منکرات خانوادگی
- ۴۷..... منکرات اخلاقی
- ۴۸..... ناسزا گفتن
- ۴۸..... منت گذاشتن
- ۴۹..... بی احترامی به مقدسات
- ۴۹..... منکرات اقتصادی
- ۴۹..... ربا
- ۵۱..... سوگند دروغ، شهادت ناحق، گران فروشی، غش در مال
- ۵۱..... کم فروشی
- ۵۲..... رشوه
- ۵۳..... منکرات نظامی

۵۳	فرار از جبهه
۵۴	خیانت
۵۴	نافرمانی از فرماندهی
۵۵	غنیمت گرایی
۵۶	منکرات سیاسی، امنیتی و بین المللی
۵۶	پذیرفتن طاغوت ها و رهبری نا اهلان
۵۷	پذیرفتن عوامل بیگانه
۵۷	مداهنه و سازش
۵۸	پخش شایعات
۵۸	جاسوسی
۵۹	تبلیغات به نفع دشمن
۵۹	نپذیرفتن منصوبین الهی
۶۰	نق زدن به حاکم الهی
۶۰	ولایت کفار
۶۱	سوء ظن به اولیای مخلص خدا
۶۱	قتل مردم و محو کشاورزی
۶۲	سکوت و بی تفاوتی
۶۲	تفرقه
۶۲	به بردگی کشاندن

فصل پنجم

۶۳	اهمیت امر به معروف و نهی از منکر در قرآن
۶۶	نکته قابل توجه
۶۷	ویژگی بهترین امت
۶۸	ای رسول خدا بهترین مردم کیست؟

فصل ششم

- ۷۳..... امر به معروف و نهی از منکر از منظر معصومین (علیهم السلام)
- ۷۴..... امر به معروف و نهی از منکر در کلام رسول اعظم (صلی الله علیه و آله)
- ۷۸..... امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و امر به معروف و نهی از منکر
- ۸۲..... امام محمد باقر (علیه السلام) و امر به معروف و نهی از منکر
- ۸۳..... امام صادق ع و امر به معروف و نهی از منکر
- ۸۶..... امام حسین (علیه السلام) و امر به معروف و نهی از منکر
- ۸۸..... امر به معروف و حضرت فاطمه زهرا (سلام الله علیها)
- ۸۸..... امر به معروف و امام رضا (علیه السلام)

فصل هفتم

- ۹۱..... امر به معروف و نهی از منکر در «تهذیب حسینی»

فصل هشتم

- ۹۷..... امر به معروف و نهی از منکر در دیگر ادیان
- ۹۸..... تورات یهودیان
- ۹۹..... انجیل مسیحیان

فصل نهم

- ۱۰۴..... امر به معروف و نهی از منکر در سیره ی بزرگان دین
- ۱۰۴..... معاذ بن جبل
- ۱۰۵..... ابوذر غفاری
- ۱۰۷..... حجر بن عدی
- ۱۰۹..... یاران و اصحاب امام حسین (علیه السلام)
- ۱۱۰..... سید جمال الدین اسدآبادی

- تأسیس انجمن وطنی یا حزب الوطنی ۱۱۱
- آیت الله سید حسن مدرّس ۱۱۴
- آیت الله حاج شیخ محمد تقی بافقی ۱۱۶
- استاد شهید، آیت الله مطهری (ره) ۱۲۱

فصل دهم

- امر به معروف و نهی از منکر با رویکرد جامعه شناختی ۱۳۰
- انواع نفوذ اجتماعی ۱۳۰
- به هنجارسازی ۱۳۰
- هم رنگی ۱۳۱
- موافقت ۱۳۱
- اطاعت (نفوذ قدرت) ۱۳۲
- نوآوری ۱۳۲

فصل یازدهم

- امر به معروف و نهی از منکر در کتب ۱۳۷
- ۱) کتابهای فقهی ۱۳۸
- ۲) کتابهای حدیثی ۱۳۹
- ۳) کتابهای تفسیری ۱۴۱
- ۴) کتابهای آیات الاحکام ۱۴۲
- ۵) کتابهای اخلاقی ۱۴۲
- ۶) کتابهای کلامی ۱۴۳

فصل دوازدهم

- نتیجه گیری راهکارهای عملی برای اجرای احیاء فریضه امر به معروف و نهی از منکر ۱۴۵
- اهداف طرح احیاء امر به معروف و نهی از منکر ۱۴۶

مقدمه ناشر

امر به معروف و نهی از منکر دو فریضه بزرگ از فرائض الهی و دو وظیفه‌ی مهم از وظائف مسلمانی است، همان‌گونه که نماز و روزه و خمس و زکات و حج و جهاد از احکام دین و وظایف مسلمین است، این دو واجب الهی نیز در صورت تحقق زمینه‌ی آن دستور الهی و از شرایط اسلام و دین‌داری است.

عواملی گاه از انجام این دو واجب زندگی‌ساز و حرکت آفرین جلوگیری می‌کند که فهرست‌وار بدان اشاره می‌شود.

۱) جهل و نادانی نسبت به واجبات و محرمات الهی.

۲) شرم بی‌جا و روحیه انزوا گرایی

۳) آزمندی نسبت به مصالح و منافع اقتصادی، سیاسی و اجتماعی.

۴) ترس و بیم بی‌جا از قدرت‌های غیر الهی.

هر کدام از عوامل فوق که از انجام وظیفه‌ی فردی و اجتماعی «معروف گرایی» و «منکر زدائی» جلوگیری کند، نشان ضعف شناخت و اراده و انحراف بیش از عواطف انسان است که ضعف عقیدتی و ایمانی تارکان دو فرضیه مهم امر به معروف و نهی از منکر را نشان می‌دهد.

در نظام کنونی جمهوری اسلامی ایران، رسالت نهادهایی، مثل سازمان تبلیغات اسلامی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، صدا و سیما و مطبوعات و بسیاری از مؤسسات تحقیقی، فرهنگی، انتشاراتی و آموزشی گسترش معروف و پاسداری از ارزشهاست. در برابر وظیفه بسیاری از نهادهای اجتماعی، همانند، نیروهای انتظامی و واحدهای حراست و انجمن‌های اسلامی و بسیج ادارات و کارخانجات و امثال آن، نهی از منکر می‌باشد.

البته هر کس در حد آگاهی و توان خویش وظیفه دارد، از خوبی‌ها و ارزشهای عقلی و دینی و فطری دفاع کند و معروف‌ها را یاری کند و منکرات را از فضای جامعه‌ی اسلامی پاک‌سازی نماید. انتخاب بهترین شیوه‌های فرهنگی، سیاسی، اقتصادی به منظور حمایت از معروف و «معروفیان» و برنامه‌ریزی و زمان‌بندی و رعایت اهم و مهم و نابود کردن لجن‌زارهای تولد منکر و گناه، از بزرگ‌ترین وظائف دولت‌های اسلامی، گروه‌های متشکل مسلمان، و انجمن‌های امر به معروف و نهی از منکر است.